

पूर्वांचल

Purwanchal National Daily

◆ वर्ष : २४ ◆ अंडक : २१७ ◆ पृष्ठ ६ ◆ बिर्तामोड ◆ दिनांक २०७६ भदौ २७ गते शुक्रवार (Friday, September 13. 2019) नेपाल सम्वत् १९३९ Web : www.purwanchaldaily.com ◆ मूल्य रु : ५/- भारतमा भारु : ४/-

नाचगानसहित घर हस्तान्तरण

३४ विपन्न परिवारलाई नयाँ घर, सन्थाल बस्तीमा खुशियाली

सुरेन्द्र भण्डारी

बिर्तामोड, भदौ २६। बिर्तामोड नगरपालिका-७ मन्दी टोलका सन्थाल समुदायका महिलासहित अन्य समुदायका महिलाले विहीनावार अतिथियालाई नाचेर स्वागत गरे। नाचेर अतिथिको स्वागत गर्नुको एउटे उद्देश्य थिए— आफूहरु खुशी हुन र अतिथियालाई पाँच खुशी पार्नु। अतिथिको स्वागतका लागि महिल मात्रै होइन पुरुष पनि नाचे। त्यो पनि सन्थाल समुदायको संस्कृति भक्तिको गीतमा।

बिर्तामोड नगरपालिका, सहारा नेपाल सहकारी संस्था र ह्याविद्याट फर्ह्युमानिटीले विपन्न आवास कार्यक्रम अन्तर्गत बिर्तामोड-भामा ३४ बटा घर निर्माण गरेर का थिए। सोही घर हस्तान्तरणका लागि १ नम्वर प्रदेशका सांसद एकराज कार्कीसहित नगरपालिका प्रमुख ध्वकुमार शिवाकोटी, सहारा नेपाल बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाका कार्यकारी नियेशक महेन्द्रधामा गिरी र ह्याविद्याट याट र रह द्याएरा गर्दै प्रदेश सांसद कार्कीसो बिर्तामोड नगरपालिका प्रमुख शिवाकोटी, सहकारीका कार्यकारी नियेशक गिरी, ह्याविद्याटका प्रतिनिधि विजयप्रसाद गुप्तासहितका अतिथि मन्दी टोल पुरोका थिए। औपचारिक कार्यक्रम समाप्तनसगै घर उद्घाटनका लागि सबै

अतिथि मन्दी टोलमा पुरोका हुन्। त्यात्तिवेल सन्थाल समुदायका महिलाले पुरुषले बजाएको वाच्य बादनको तालमा नाचेर अतिथियालाई नै चकित पारे।

सन्थाल भेदभूधामा सजिएका उनीहरूसँग अन्य समुदायका महिलाहरु पनि सुरक्षा सुर मिलाएर नाचिरहेका थिए। मुस्तीको घरमा टाँगाएको रिवन काटेर घरको औपचारिक उद्घाटन गर्दै प्रदेश सांसद कार्कीसो बिर्तामोड नगरपालिका प्रमुख शिवाकोटी, सहकारीका कार्यकारी नियेशक गिरी, ह्याविद्याटका प्रतिनिधि विजयप्रसाद गुप्तासहितका अतिथि मन्दी टोल पुरोका थिए। औपचारिक कार्यक्रम समाप्तनसगै घर उद्घाटनका लागि सबै

सहित सबै सन्थाल गीतमा नाचादा क्षणभरमै त्यहाँको वातावरण बेलै भएको थियो विहीनावार विहान। नहोस पनि किन-फुसको छाना र टाटीले बारेर बनाइएका घर भक्त्ताउँदै पिल्लर ठड्याएर सुरक्षित र जस्तासहितको घर उनीहरूले निश्चक पाएका थिए। आधुनिक र नयाँ शैलीको घर पाउँदा मन्दी बस्तीका सन्थालहरूमात्र होइन उनीहरूका छर्छिमेहिरु पनि दंग थिए। सहारा नेपाल सहकारी संस्थाको नियेशक गिरी, ह्याविद्याटका प्रतिनिधि विजयप्रसाद गुप्तासहितका अतिथि मन्दी टोल पुरोका थिए। औपचारिक कार्यक्रम समाप्तनसगै घर उद्घाटनका लागि सबै

(बाटी अन्तिम पृष्ठमा)

"Shine with Life, Learn with Love, Grow with God!"

हादिक बधाई तथा शुभकामना

बिर्तामोड नगरपालिका नगर शिक्षा समितिको आयोजनामा ४०३१ राष्ट्रिय शिक्षा दिवस तथा अन्तर्राष्ट्रिय साक्षाता दिवस-२०७६ कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि एकराज कार्की, माननीय सांसद प्रदेश न. भक्ति उपरिथितमा ग्रस्त विद्यालयका छात्रा अनिशा यादव र छात्र अविष्कार पोखरेल शैक्षिक सत्र २०७५को एस.ई.ई परीक्षामा संस्थागत विद्यालयाट उत्कृष्ट जी.पी.ए ३.९ प्राप्त गरी नाम देव पुरस्कारसहित सम्मानित हुनुभएकोमा हाम्रा विद्यार्थीद्वाराई उत्तरोत्तर प्राप्तिको कामना गर्दैन्। उक्त उत्कृष्ट प्राप्तिमा ग्राम गर्न रहनु हुने शिक्षकद्वारा, अधिभावकज्ञ, कर्मचारीवर्ग तथा सम्पूर्ण विद्यार्थीर्गमा हादिक धन्यवाद जापन गर्दछौं।

छात्रा अनिशा यादव छात्र अविष्कार पोखरेल

चिल्ड्रेन इन्डियारोमेन्ट स्कूल, बिर्तामोड-१, भाषा

बसमै
बलात्कार
प्रयास

मोरड, भदौ २६। बसमा यात्रा गरिरहेकी १५ वर्षीय या किशोरीलाई बलात्कारको प्रयास गरेको आरोपमा प्रहरीले दुई जनालाई पकाउ गरेको छ। बसमा यात्रा गरिरहेको समयमा गत भदौ २२ गते किशोरीलाई बलात्कार प्रयास गरेको आरोपमा प्रहरीले रडगेरीली नगरपालिका-८का २७ वर्षीय किरण खड्का र उर्जावारी नगरपालिका-४का १९ वर्षीय सन्तोष न्यौपनेलाई पकाउ गरेको हो।

खड्का बस चालक र न्यौपनेलाई बसका सहचालक हुन्। बेलात्कारी नगरपालिका रहेको बेताना सिमसार धुमेर नाथ १३४४ नं.को बस (बाटी अन्तिम पृष्ठमा)

HYUNDAI

* Conditions Apply

Participate in Spot the VENUE Contest, to win great holidays.
(For more information log on to Hyundai Nepal Facebook Page.)

Laxmi InterContinental Pvt. Ltd.
(An ISO 9001:2015 Certified Company) as entity of Laxmi Group Nepal

Pratisthan Motors | Birtamode
023-541495, 9802672041, 9802672028

WE ARE OPEN ON SATURDAYS

Visit our Showrooms to experience
Hyundai VENUE and win attractive prizes.

PRICE STARTING FROM
Rs. 34.96 LACS

TEST DRIVE
Hyundai VENUE
& win an Attractive
Domestic Holiday Package

facebook.com/hyundai

hyundai.lakshya

EXPERT EDUCATION & VISA SERVICES

अष्ट्रेलिया

जाने सोचमा हुनुहुन्छ ?

के तपाई उच्च शिक्षाका लागि

निशान्त मोटसाइक्ल पार्ट्स एण्ड सर्विस सेन्टर

पार्टीटोकीको पहिलो गल्ली दार्ता साइर

सम्पूर्ण पार्ट्स पाउनुका साथै सर्विसिङ यसि गरिन्छ

निशान्त मोटसाइक्ल पार्ट्स एण्ड सर्विस सेन्टर

पार्टीटोकीको पहिलो गल्ली दार्ता साइर

सम्पूर्ण पार्ट्स पाउनुका साथै सर्विसिङ यसि गरिन्छ

निशान्त मोटसाइक्ल पार्ट्स एण्ड सर्विस सेन्टर

पार्टीटोकीको पहिलो गल्ली दार्ता साइर

सम्पूर्ण पार्ट्स पाउनुका साथै सर्विसिङ यसि गरिन्छ

निशान्त मोटसाइक्ल पार्ट्स एण्ड सर्विस सेन्टर

पार्टीटोकीको पहिलो गल्ली दार्ता साइर

सम्पूर्ण पार्ट्स पाउनुका साथै सर्विसिङ यसि गरिन्छ

निशान्त मोटसाइक्ल पार्ट्स एण्ड सर्विस सेन्टर

पार्टीटोकीको पहिलो गल्ली दार्ता साइर

सम्पूर्ण पार्ट्स पाउनुका साथै सर्विसिङ यसि गरिन्छ

निशान्त मोटसाइक्ल पार्ट्स एण्ड सर्विस सेन्टर

पार्टीटोकीको पहिलो गल्ली दार्ता साइर

सम्पूर्ण पार्ट्स पाउनुका साथै सर्विसिङ यसि गरिन्छ

निशान्त मोटसाइक्ल पार्ट्स एण्ड सर्विस सेन्टर

पार्टीटोकीको पहिलो गल्ली दार्ता साइर

सम्पूर्ण पार्ट्स पाउनुका साथै सर्विसिङ यसि गरिन्छ

निशान्त मोटसाइक्ल पार्ट्स एण्ड सर्विस सेन्टर

पार्टीटोकीको पहिलो गल्ली दार्ता साइर

सम्पूर्ण पार्ट्स पाउनुका साथै सर्विसिङ यसि गरिन्छ

निशान्त मोटसाइक्ल पार्ट्स एण्ड सर्विस सेन्टर

पार्टीटोकीको पहिलो गल्ली दार्ता साइर

सम्पूर्ण पार्ट्स पाउनुका साथै सर्विसिङ यसि गरिन्छ

निशान्त मोटसाइक्ल पार्ट्स एण्ड सर्विस सेन्टर

पार्टीटोकीको पहिलो गल्ली दार्ता साइर

सम्पूर्ण पार्ट्स पाउनुका साथै सर्विसिङ यसि गरिन्छ

निशान्त मोटसाइक्ल पार्ट्स एण्ड सर्विस सेन्टर

पार्टीटोकीको पहिलो गल्ली दार्ता साइर

सम्पूर्ण पार्ट्स पाउनुका साथै सर्विसिङ यसि गरिन्छ

निशान्त मोटसाइक्ल पार्ट्स एण्ड सर्विस सेन्टर

पार्टीटोकीको पहिलो गल्ली दार्ता साइर

सम्पूर्ण प

डेंगु नियन्त्रण गर

डेंगुले महामारीको रूप लिन थालेको छ । डेंगु भाइरल ज्वरो हो जुन पोथी जातको लामखुट्टेले टोकदा फैलिन्छ । डेंगु जुनसुकै उमेर समूहकालाई हुनसक्छ र सासगरी शहरी क्षेत्रमा यसले महामारीको रूप लिन थालेको तथ्याकाले देखाएको छ । लामखुट्टेले टोकेको चारदेखि सात दिनसम्ममा डेंगुको लक्षण देखिने र यसको प्रत्यक्ष औषधि नभएको चिकित्सकले बताएका छन् । त्यसकारण पनि डेंगु अहिले असाध्य रोग जस्तै हुन पुगेको छ । लामखुट्टेले टोकेको कही दिनपछि नै उच्च ज्वरो आउने, जीउ दुख्ले, औंखाको पश्चाडि दुख्ले, थकान महशुस हुने जस्ता लक्षण देखिन्छन् । त्यसपछि घेट दुख्ले, नाक र गिजाबाट रगत आउने, रिंग्टा लाङ्ने र औंखाको दृष्टि क्षमता कम हुन्छ ।

डेंगु ज्वरो अहिले देशमरि फैलिएको छ । वर्षाको समय सकिन लागेको भए पनि डेंगु नियन्त्रणमा आउनुको साटो भन्न बढाएका छ । विगतमा तराईमा मात्रै देखिएको डेंगु अहिले पहाडी जिल्लाहरूमा समेत व्यापक बढाएको छ । जसका कारण आममानिसमा अहिले डेंगुको त्रास बढेको छ । डेंगुको संक्रमण अहिले मल्टी, नेता, चिकित्सक हुँदै सर्वसाधारणसम्म पुगेको छ । एडिस एजिप्टाई जातको पोथी लामखुट्टेको टोकाबाट लाङ्ने यो रोगका कारण भापामा मेचीनगर, विर्तामोड, दमक, भद्रपुर लगायतका जनन्यन्त्रक बढी भएको शहरी क्षेत्रमा जोखिम बढेको छ । भापामा मात्रै यो वर्ष पाँच सयभन्दा बढी मानिसमा डेंगुको संक्रमण रहेको जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय भापामा महामारी रोगका फोकल पर्सन कूलबहादुर पौडेलले जानकारी दिएका छन् । लामखुट्टेको नियन्त्रण नगर्न हो भने भापामा समेत संक्रमणग्रस्त जिल्ला बन्ने निश्चित छ ।

स्थानीय सरकार डेंगुले यत्रो आतंक सूजना गर्दा पनि निदाइहरेको छ । अहिलेसम्मा दुई जनाको ज्यान लिडसकेको डेंगु नियन्त्रणका लागि भापामा स्थानीय सरकारले अग्रसरता होइन चासो नै दिएका छैनन् । आफूहरूलाई स्थानीय तहको सर्वेसर्वा र स्थानीयको अभिभावक तथा संरक्षक ठान्ने जनप्रतिनिधि तथा स्थानीय सरकारको यो मौनतालाई जनताले गम्भीरतापूर्वक लिन्पर्दछ । आफू खुशी योजना कार्यक्रम बनाउने, कर निर्धारण गर्ने तर दिगो विकास र दुरगमी असरको आंकलन गर्न नसक्ने सरकार तथा जनप्रतिनिधिलाई जनताले पालै पर्ने कारण र उनीहरुको औघित्यको खोजी गर्ने बेला आएको छ ।

त्यसो त डेंगु दक्षिण एसियाकै लागि दुःखको कारण बनिएको छ । फिलिपिन्स, भियतनाम, म्यान्मार, मलेसिया, कम्बोडिया लगायतका देशहरूमा पनि डेंगुले महामारीको रूप लिंदेक्छ । मानिसमा घट्दै गएको रोग प्रतिरोधात्मक क्षमता र बढ्दो तापक्रमका कारण विकराल रूप लिंदै गएको डेंगुले नेपालमा मात्रै यो वर्ष भएडै चार हजार जनालाई विरामी बनाएको छ । इपिडियोमियोलोजी तथा रोग नियन्त्रण महाशाखाले भद्रै २२ गतेसम्मको तथ्याकां दिँदै यसले चुनौति थपेको जनाएको छ । यद्यपि उचित हेरचाह र सुरक्षा व्यवस्थाले रोगबाट मुक्ति पाइन्छ । तथापि चेतनाको अभावमा यसको भयावरण कायमै छ । त्यसले चेतना विस्तार तथा रोग नियन्त्रणका लागि सरकारको उपस्थिति देखिनुपर्छ ।

साझाजिक भज्जाल

| डा. शेरबहादुर पुन

पहिला-पहिला पूर्ण समर्पित भएर भावनात्मक रूपमा गरिने रीतिव्याज, चाडपव सबै नै देखाउनका लागि भई भएका छन् । दशैमा टीका लाग्नुपर्ने मानिसका हात नियारमा आँखा चाँहाको मारेमारीतर देखिन्छन् ।

हाँवादै लासको छेउमा चरेर, लास बोकेर खिचिएका तथा रहरू समेत मानिसहरूले सोसियल मिडियामा सेयर गर्न थालेका छन् । लास उठाउदाको भावना जुन हुनुपर्ने हो, दुखद क्षणको त्यो गहिराह आफ्ने तस्वीरामा कस्तो आउला भन्ने सोचमा मानिसले महशुस नै गर्न छोड्यो भन्ने कुरा तिनका महारमा भल्किएका भावने देखाइरहेका हुन्छन् । कसीको मृत्युमा श्रद्धाङ्गल दिन जाँदा लाससंग आफ्नो तस्वीर खिच्चेर अरुलाई देखाउन सक्नुवाट हामी कुन मनोदशावाट गुज्जरहेका छौं भन्ने प्रष्ट हुन्छ ।

- आयुष निरौला

कस्ता नेता ? कस्तो नेता !

विष्णुप्रसाद खरल

'नेता' शब्द अप्रिय बन थालेको छ । नेता भनेको अझन्दा फरक हो । नेता-मार्गदर्शक अर्थात् पथ प्रदेशको छ । अन्य नागरिकको तुलनामा नेता विशेष गुणावाट विसृष्टि भएको हुँच ।

गाउँपालिको समर्पण, नागरिकप्रतिवको जवाफदेखिता, सामाजिकता, असल आचरण र व्यवहार, अध्ययन र अनुसन्धान, साहस र धैर्यता, ज्ञान र व्यवहार, व्यक्तिगत जीवनबाट सामाजिक जीवनको वृद्धिकोण, भेषभूषण र शब्दबोली यी सबै कुरामा खारिएको मिल्खार व्यक्तिको छाँव हो, नेता ।

भारतका स्वतन्त्रता सेनानी माहात्मा गान्धी जस्तो हुन्छ, नेता । अहिले पनि गान्धीलाई पूजा गर्ने हरूको कमी छैन, भारतमा । भारतमा मात्र होइन संसार नै गान्धीवादलाई अनुशरण गर्न लालायित । त्यसैले पनि मानिसहरू नेतालाई गान्धीलाई राजनीतिक विचार, दल वा संसदनवाङ्ग जोडेर होर्ने गर्दछन् ।

राजनीतिको जीवनीति जाति दुषित हुन्छ, नेताको छाँव धुमिल र धूषित हुँदैरहेछ । अहिले नेपालको राजनीति दुषित छ । त्यसैले नेता शब्द र छाँव पनि अप्रिय भएको छ । अहिले सर्वेकामा बढी आलोचना भएको छ भन्ने नेताहरू के होता ?

नेता को परिकल्पना गरिहँदा, वर्तमान राजनीतिमा लागेका अनुहारहरू सलबलाई आउँछन् । अहिलेका नेताहरूले विचार गर्ने लाग्नाहाल जीवनशैलीमा विचारामा, व्यवहारमा, आचरण र जीवनशैलीमा । नेपालमा नागरिकहरू पनि त्यसैले नेतालाई सम्पन्न नार्मानको होता ?

नेता को परिकल्पना गरिहँदा, वर्तमान राजनीतिमा लागेका अनुहारहरू सलबलाई आउँछन् । अहिलेका नेताहरूले विचार गर्ने लाग्नाहाल जीवनशैलीमा विचारामा व्यवहारमा, आचरणमा आउँछन् । अहिलेको वर्तमान अवस्थाको तुलना गर्नासाथ नेताहरूले होरेका नागरिकहरूको पहिलो शब्द नै गालीबाट शुरु हुन्छ । यीवीर चुकेका छूँ नेपालका नेताहरू ।

विगतमा जे बोले, त्यो गरेन । विगतमा जस्ता थिए, अब त्यो होन्नन् । नागरिकले जो विचार गर्ने लाग्नाहाल आरोपित छ अहिले को विचारामा आउँछन् । अहिलेको नेताहरूले विचार गर्ने लाग्नाहाल जीवनशैलीमा विचारामा आउँछन् । अहिलेको नेताहरूले विचार गर्ने लाग्नाहाल जीवनशैलीमा विचारामा आउँछन् ।

नेता र नेतागारी पनि अचम्मको हुँदैरहेछ । होरेका नेताहरूको अउतारन एउटा न एउटा सिद्धान्त, विचार र दल हुन्न, तै । उक्त दलका धैर्य या धैर्य जे भए पनि अनुयायीहरू नहरै कुरे भास । ती अनुयायीहरूलाई नेताहरूले विचार गर्ने लाग्नाहाल जीवनशैलीमा विचारामा आउँछन् ।

नेता र नेतागारी पनि अचम्मको हुँदैरहेछ । होरेका नेताहरूको अउतारन एउटा न एउटा सिद्धान्त, विचार र दल हुन्न, तै । उक्त दलका धैर्य या धैर्य जे भए पनि अनुयायीहरूलाई नेताहरूले विचार गर्ने लाग्नाहाल जीवनशैलीमा विचारामा आउँछन् ।

नेता र नेतागारी पनि अचम्मको हुँदैरहेछ । होरेका नेताहरूको अउतारन एउटा न एउटा सिद्धान्त, विचार र दल हुन्न, तै । उक्त दलका धैर्य या धैर्य जे भए पनि अनुयायीहरूलाई नेताहरूले विचार गर्ने लाग्नाहाल जीवनशैलीमा विचारामा आउँछन् ।

नेता र नेतागारी पनि अचम्मको हुँदैरहेछ । होरेका नेताहरूको अउतारन एउटा न एउटा सिद्धान्त, विचार र दल हुन्न, तै । उक्त दलका धैर्य या धैर्य जे भए पनि अनुयायीहरूलाई नेताहरूले विचार गर्ने लाग्नाहाल जीवनशैलीमा विचारामा आउँछन् ।

नेता र नेतागारी पनि अचम्मको हुँदैरहेछ । होरेका नेताहरूको अउतारन एउटा न एउटा सिद्धान्त, विचार र दल हुन्न, तै । उक्त दलका धैर्य या धैर्य जे भए पनि अनुयायीहरूलाई नेताहरूले विचार गर्ने लाग्नाहाल जीवनशैलीमा विचारामा आउँछन् ।

नेता र नेतागारी पनि अचम्मको हुँदैरहेछ । होरेका नेताहरूको अउतारन एउटा न एउटा सिद्धान्त, विचार र दल हुन्न, तै । उक्त दलका धैर्य या धैर्य जे भए पनि अनुयायीहरूलाई नेताहरूले विचार गर्ने लाग्नाहाल जीवनशैलीमा विचारामा आउँछन् ।

नेता र नेतागारी पनि अचम्मको हुँदैरहेछ । होरेका नेताहरूको अउतारन एउटा न एउटा सिद्धान्त, विचार र दल हुन्न, तै । उक्त दलका धैर्य या धैर्य जे भए पनि अनुयायीहरूलाई नेताहरूले विचार गर्ने लाग्नाहाल जीवनशैलीमा विचारामा आउँछन् ।

नेता र नेतागारी पनि अचम्मको हुँदैरहेछ । होरेका नेताहरूको अउतारन एउटा न एउटा सिद्धान्त, विचार र दल हुन्न, तै । उक

